

شناسه	تاریخ	۱۴۰۵/۰۵/۰۵
عنوان	"تعیین تکلیف چگونگی وصول تسهیلات اعطایی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شرکت‌های پیمانکار صادرکننده خدمات فنی و مهندسی ایرانی به کشور عراق" با اصلاح تصویب‌نامه هیأت وزیران به شماره ۹۳۹۸۱/ت/۵۲۰۱۴هـ-مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۹ و مصوبه شماره ۶۳۹۰۰/ت/۵۷۵۹۶هـ-مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۰	
مرجع طرح موضوع	انجمن صنفی کارفرمایی صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران و کمیسیون خدمات فنی مهندسی و احداث اتاق ایران	
شرح دستور	در پی اجرای سیاست‌های جمهوری اسلامی ایران مبنی بر توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی و با توجه به نقش این بخش در افزایش صادرات غیرنفتی، شرکت‌های ایرانی طی سال‌های گذشته با سرمایه‌گذاری گسترده در پروژه‌های عمرانی و زیربنایی کشورهای مختلف، به‌ویژه عراق، حضور فعال داشته‌اند. فعالیت این شرکت‌ها در دو بخش بازار عراق و بازار سایر کشورها قابل بررسی است. در بازار عراق، بروز ناپایداری‌های سیاسی، امنیتی و اقتصادی، به‌ویژه پس از حملات گروه تروریستی داعش، موجب توقف، تعلیق یا بلاتکلیفی بسیاری از پروژه‌های شرکت‌های ایرانی شد. این شرایط باعث تأخیر یا عدم پرداخت مطالبات از سوی کارفرمایان عراقی، افزایش بدهی و خسارات شرکت‌ها و در مواردی خروج آن‌ها از بازار عراق گردید. در راستای حمایت از تداوم حضور شرکت‌های ایرانی، دولت بر اساس مصوبه هیأت وزیران نسبت به اعطای تسهیلات ارزی از محل منابع بانک مرکزی از طریق بانک توسعه صادرات و با ضمانت صندوق ضمانت صادرات اقدام نمود تا بازپرداخت آن از محل وصول مطالبات شرکت‌ها انجام شود و در صورت قصور پرداخت بدهی، بازپرداخت توسط دولت تضمین گردد. با این حال، به دلیل استمرار مشکلات و عدم وصول مطالبات، شرکت‌ها موفق به بازپرداخت تسهیلات در سررسید مقرر نشدند و از سال ۱۳۹۸ در زمره بدهکاران غیرجاری قرار گرفتند که این امر منجر به محرومیت آنان از خدمات بانکی و ایجاد اختلال در فعالیت بخش قابل توجهی از شرکت‌های توانمند صنعت احداث کشور شد. در بازار سایر کشورها نیز، صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی که در چارچوب آیین‌نامه حمایت از صادرکنندگان از تسهیلات بانکی برای تجهیز کارگاه و تأمین هزینه‌های جاری استفاده کرده بودند، به دلیل عواملی نظیر بحران‌های سیاسی کشورهای میزبان، تحریم‌ها، مشکلات نظام بانکی، حذف مشوق‌های صادراتی، کاهش منابع تجهیز کارگاه، افت ارزش پول کشورهای مقصد، عدم امکان گشایش اعتبار اسنادی و تحمیل هزینه‌های اضافی ناشی از بحران‌های سیاسی، با مشکلات جدی در اجرای پروژه‌ها و ایفای تعهدات مالی و پرداخت تسهیلات مواجه شدند.	
ایرادات و مشکلات مطروحه	۱. قرار گرفتن نام شرکت‌های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی در سرفصل بدهکاران غیرجاری بانک مرکزی، موجب محرومیت کامل آن‌ها از دریافت خدمات بانکی و توقف فعالیت حرفه‌ای و اجرایی شرکت‌ها شده است. ۲. با وجود تصریح مصوبه هیأت وزیران بر حمایت از شرکت‌ها و تضمین بازپرداخت توسط صندوق ضمانت و همچنین دولت، اجرای ناقص مفاد مصوبه و محدود شدن اقدامات حمایتی به تمدید مهلت بازپرداخت، منجر به انباشت بدهی و افزایش خسارات وارده به شرکت‌ها گردیده است.	

۳. عدم امکان صدور ضمانت نامه بانکی و استفاده از تسهیلات جدید، توان رقابتی شرکت های ایرانی در بازار عراق و سایر بازارهای منطقه ای را به شدت کاهش داده و موجب از دست رفتن فرصت های صادراتی شده است. ۴. تداوم این وضعیت، علاوه بر آسیب به شرکت های فعال، منجر به کاهش صادرات خدمات فنی و مهندسی کشور و تضعیف جایگاه ایران در بازارهای هدف منطقه ای شده است.	
جلسات کارگروه های تخصصی شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۱ و ۱۴۰۵/۰۲/۱۶ برگزار گردید و سه محور اصلی تعیین شد که به شرح زیر می باشند: محور اول- با استناد به دوازدهمین نشست ستاد اقتصادی دولت مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۰۴ و مصوبه یکمده و هفتاد و هفتمین نشست ستاد تسهیل و رفع موانع تولید به شماره ۴۳۸۸۸۲۰ مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۲۳، مقرر گردید بانک مرکزی نسبت به خروج نام ۲۳ شرکت های فهرست پیوست از سرفصل غیر جاری حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز اقدام نموده و بانک های عامل (توسعه صادرات و تجارت) کلیه محدودیت های حقوقی، قضایی و بانکی خود را تا ۳ سال تعلیق نموده تا بدین ترتیب امکان صدور ضمانت نامه بانکی و ارائه سایر خدمات بانکی برای شرکت های مذکور فراهم گردد. محور دوم- ستاد توسعه روابط اقتصادی ایران با عراق و سوریه با همکاری سازمان توسعه تجارت، وزارت امور خارجه، سازمان برنامه و بودجه، قوه قضاییه، بانک مرکزی و انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی هر ۳ ماه یک بار گزارش اقدامات به عمل آمده به همراه پیشنهادات اجرایی در زمینه وصول کلیه مطالبات و خسارت پیمانکاران ایرانی از دولت عراق براساس نتایج راستی آزمایی را به هیأت وزیران ارائه نمایند. محور سوم- داشتن برنامه اقدام مشترک (action plan) به جهت انجام اقدامات حقوقی و قضایی در راستای اجرایی شدن و پیگیری مکاتبات، اقدامات دیپلماسی و اقدامات اجرایی. همچنین یادآور می گردد: " با استناد به دوازدهمین نشست ستاد اقتصادی دولت مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۰۴ و مصوبه یکمده و هفتاد و هفتمین نشست ستاد تسهیل و رفع موانع تولید به شماره ۴۳۸۸۸۲۰ مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۲۳، مقرر گردید بانک مرکزی نسبت به خروج نام ۲۳ شرکت های فهرست پیوست از سرفصل غیر جاری حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز اقدام نموده و بانک های عامل (توسعه صادرات و تجارت) کلیه محدودیت های حقوقی، قضایی و بانکی خود را تا ۳ سال تعلیق نموده تا بدین ترتیب امکان صدور ضمانت نامه بانکی و ارائه سایر خدمات بانکی برای شرکت های مذکور فراهم گردد." در پایان مقرر شد، متن پیشنهاد اصلاح تصویب نامه هیأت وزیران به شماره ۵۲۰۱۴/۹۳۹۸۱/ت مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۹ و مصوبه شماره ۵۷۵۹۶/۶۳۹۰/ت مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۰ در ارتباط با موضوع "تعیین تکلیف چگونگی وصول تسهیلات اعطایی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران" دستور کار صحن اصلی شورای گفت و گو دولت و بخش خصوصی قرار گیرد. همچنین مکاتبه ای با وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی با شماره ۱۰/۱/۳۹۵۴/ص مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۲۳ درخصوص موضوع فوق الذکر صورت گرفت.	اقدامات و جلسات کارگروه های تخصصی

پیشنهادهای دبیرخانه	"ارائه متن پیش‌نویس "اصلاح تصویب‌نامه هیأت وزیران به شماره ۹۳۹۸۱/ت/۵۲۰۱۴ هـ مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۹ و مصوبه شماره ۶۳۹۰۰/ت/۵۷۵۹۶ هـ مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۰ با موضوع تعیین تکلیف چگونگی وصول تسهیلات اعطایی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شرکت‌های پیمانکار صادرکننده خدمات فنی و مهندسی ایرانی به کشور عراق" به هیأت محترم دولت مطابق تبصره ۶ ماده ۱۱ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار (پیوست)"
---------------------	---

موضوع:

متن پیش‌نویس پیشنهادی اصلاح تصویب‌نامه هیأت وزیران به شماره ۹۳۹۸۱/ت/۵۲۰۱۴ هـ مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۹ و مصوبه شماره ۶۳۹۰۰/ت/۵۷۵۹۶ هـ مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۰ در ارتباط با موضوع "تعیین تکلیف چگونگی وصول تسهیلات اعطایی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شرکت‌های پیمانکار صادرکننده خدمات فنی و مهندسی ایرانی به کشور عراق"

باسمه تعالی

با استناد به دوازدهمین نشست ستاد اقتصادی دولت مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۰۴ و مصوبه یکصد و هفتاد و هفتمین جلسه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید به شماره ۴۳۸۸۸۲۰ مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۲۳ مقرر گردید:

الف/ به جهت رفع و تعیین تکلیف مسئله بدهی شرکت‌های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی به عراق مندرج در لیست پیوست که به دلیل یورش داعش به تعویق افتاده در ارتباط با تسهیلات حمایتی موضوع مصوبه ۹۳۹۸۱/ت/۵۲۰۱۴ هـ مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۹ هیأت وزیران مقرر شد بانک مرکزی نسبت به خروج نام شرکت‌های فهرست پیوست از سرفصل غیر جاری حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز اقدام نموده و بانک‌های عامل (توسعه صادرات و تجارت) کلیه محدودیت‌های حقوقی، قضایی و بانکی خود را تا ۳ سال تعلیق از تاریخ ابلاغ این مصوبه، نموده تا بدین ترتیب امکان صدور ضمانت‌نامه بانکی و ارائه سایر خدمات بانکی برای شرکت‌های مذکور فراهم گردد.

ب/ بند ۱۴ الحاقی مصوبه ۶۳۹۰۰ مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۰ هیأت وزیران به صورت زیر اصلاح گردد:

بند ۱۴- ستاد توسعه روابط اقتصادی ایران با عراق و سوریه موظف است با توجه به موارد مذکور در بند ۱۵ ذیل، با همکاری سازمان توسعه تجارت، وزارت امور خارجه، سازمان برنامه و بودجه، قوه قضاییه، بانک مرکزی و انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران هر ۳ ماه یک بار گزارش اقدامات به عمل آمده به همراه پیشنهادات اجرایی در زمینه وصول کلیه مطالبات و خسارت پیمانکاران ایرانی از دولت عراق براساس نتایج راستی آزمایی را به هیأت وزیران ارائه نماید و همچنین سازمان برنامه و بودجه در اجرای موازین تبصره ماده ۱۰ مصوبه ۹۳۹۸۱/ت/۵۲۰۱۴ هـ مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۹ مراتب را هنگام تنظیم لایحه بودجه سنواتی لحاظ نماید.

ج/ متن زیر و موارد مربوطه به عنوان بند ۱۵ الحاق می‌شود:

بند ۱۵- کمیته مشترک (نامبردگان در بند ۱۴) مکلف است در اجرای موازین ماده ۱۴ فوق نسبت به تنظیم برنامه اقدام سالانه براساس محورهای مندرج در ذیل، ظرف مدت ۶۰ روز اقدام نموده و با پایش و ارزیابی مستمر برنامه فوق‌الذکر اجرای اثر بخش آن را پیگیری نماید.

۱-۱۵: همکاری نماینده قوه قضاییه به منظور رفع تعارضات قانونی در کشور عراق

۲-۱۵: تنظیم برنامه اختصاصی، بررسی و ارزیابی کارکردها و خسارات به تفکیک هر شرکت و ارائه نتایج حاصله از ارزیابی میزان کارکرد و خسارات

۳-۱۵: تنظیم برنامه اجرایی بررسی و ارزیابی مطالبات شرکت های صادرکننده و پایش برنامه

۴-۱۵: ارائه جدول حاوی مطالبات راستی آزمایی شده به وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران جهت ابلاغ به سفارتخانه و کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در عراق جهت انجام تشریفات لازم در برگزاری جلسات مشترک با کارفرمای کشور عراق

۵-۱۵: بررسی و تفاهم مشترک بر میزان کارکرد و خسارات از طریق برگزاری نشست های چند جانبه تقویم شده جهت وصول مطالبات، با استفاده از ظرفیت های قضایی، فنی و سایر در کارگروه اقدام مشترک به سرپرستی ستاد توسعه روابط ایران و عراق

۶-۱۵: اولویت دهی به توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی به کشور عراق در چارچوب پروتکل های لازم فی مابین دولتین ایران و عراق

۷-۱۵: بررسی روش های پرداخت غیر نقدی برای پرداخت مطالبات شرکت های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی به کشور عراق، در مواردی که کارفرمایان ذیربط قادر به پرداخت نقدی مطالبات نباشند.

د/ متن زیر و موارد مربوطه به عنوان بند ۱۶ الحاق می شود:

بند ۱۶- دولت مکلف است مطالبات و خسارات شرکت های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی به عراق را در اولین نشست های بین دولتی، از طرف عراقی مطالبه کند.